

[Aksel Larsen.]

Enhver, der har hørt pressens radioavis i den første udsendelse i går aftes kl. 18,45, vil give mig ret i, at af denne udsendelse kunne man kun få det indtryk, at de ærede medlemmer hr. Bertel Dahlgaard og hr. Hans Hansen (Rørby) såvel i det hele taget, som hvad angår detaljer, var vildt begejstret for det forslag, der her er til behandling, og absolut gik ind for det. Radioavisen havde ikke en eneste kritisk bemærkning med fra de to ærede medlemmer. Jeg fik, da jeg hørte talerne her i folketinget, det modsatte indtryk, nemlig at de to ærede medlemmer stort set var modstandere af forslaget, foruden at de var modstandere af mange af dets enkeltheder, men radioavisen tillod sig at referere de to ærede medlemmers taler, som om de var tilhængere af det. Jeg ønsker at påtale dette.

Formanden: Det ærede medlem hr. Harald Petersen har ordet for en kort bemærkning.

Harald Petersen: Jeg vil gerne gøre en enkelt saglig bemærkning til det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen. Det ærede medlem omtalte den såkaldte fælleserklæring, der på et vist tidspunkt blev forelagt for 5 mands udvalget. I det referat, der er givet i betænkningen, står der i første linie:

„De 3 værnsschefer, som samtidig påregnes at forestå de respektive værns administrative ledelse, sammentræder i et organ....“

o.s.v. Se, det var en af forudsætningerne for fællesudtalelsen fra general Møller og kontreadmiral Lundsteen i den indstilling, der fremkom, men denne forudsætning har aldrig været respekteret af 5 mands udvalget eller forsvarskommissionen. Det har netop været et gennemgående træk i alle vore drøftelser, at vi ville have en klar adskillelse mellem administration og generalkommando, og derfor er denne grundlæggende forudsætning, som man indleder fælleserklæringen med, i direkte strid med de hovedsynspunkter, som var lagt til grund indenfor forsvarskommissionen, og som først blev konfirmeret, om jeg så må sige, den 15. april. Det fremgår af bilag 3 i betænkningen, hvor man endeligt konfirmerer den opfattelse, som vi lang tid i forvejen havde givet tilkende, nemlig at de ledende administrative stillinger i forsvarsministeriet ikke bør overdrages til nogen af værnsscheferne, og at de militære kommandomyndigheder, hvor ikke praktiske forhold afgørende taler der-

imod, i størst mulig udstrækning skal fritages for administrativt arbejde. Det er et grundtræk i den nye ordning, og spørgsmålet om adskillelse mellem administration og kommandomyndigheder er navnlig taget op af hensyn til den parlamentariske ministers ansvar overfor bl. a. den høje rigsdag.

Formanden: Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard har ordet for en kort bemærkning.

Bertel Dahlgaard: Stedet er ikke her til at protestere mod udsendelser i radioen, men da spørgsmålet er rejst, må jeg sige, at jeg er blevet gjort opmærksom på fra anden side, at gengivelsen i radioavisen af mine udtalelser her i tinget i går var fuldkommen falsk. Jeg går ud fra som givet, at det bliver berigtiget af radioavisen i dag, da fortrykket nu foreligger og man kan se, hvad der er blevet sagt.

Må jeg dernæst sige, at også jeg finder det ganske naturligt, at der ved en lejlighed som denne udveksles venlige personlige bemærkninger mellem det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft og mig. Det ærede medlem er, hører jeg, fuldt tilfreds med alt, hvad han sagde i 30erne på disse områder, og jeg kan sige, at vi indenfor det radikale venstre heller ikke i den henseende har noget at beklage. Det må måske være tilladt at minde om, at det, striden stod om ikke blot i 30erne, men længe før, var den påstand fra det radikale venstres side, at under den moderne krigsførelse havde Danmark ikke mulighed for at gennemføre et isoleret neutralitetsforsvar. Det er dette, som det ærede medlem i dag i enhver henseende har tiltrådt.

Når det ærede medlem mener, at det skulle være nødvendigt i særlig grad at lægge afstand mellem det ærede medlem hr. Aksel Larsen og det radikale venstre, tror jeg, det ærede medlem tager fejl. Det radikale venstres stilling i forhold til de diktaturprægede retninger ude i verden har aldrig været underkastet tvivl. Jeg vil oprigtigt håbe, at det ærede medlem er lige så tilfreds med alle de udtalelser, han og hans fremsatte i 30erne med henblik på, hvad der kom udefra, selvom det dengang ikke var fra øst, men mere fra syd.

Det ærede medlem mente, at det på forhånd var fuldkommen fastlagt i Atlantpagten, hvad Atlantpagten ville betyde i sine konsekvenser for Danmark. Mon det ærede medlem ikke skulle læse Atlantpagten igen endnu en gang og se dens vage vendin-